Maden-iş'e üye Ol

MADEN-İŞ

içtimai- iktisadi-Fikir-Magazin

* İŞÇİNİN REFAHI, MEMLEKETİN İSTİKBÂLİYLE ALÂKALIDIR.
* SENDİKA, İŞÇİNİN GÜVEN KAYNAĞIDIR.
* SENDİKA, İSTİHSALİ ARTTIRAN BİR VARLIKTIR.
* İŞE SADAKAT VE BAĞLILIK TÜRK İŞÇİSİNİN ŞİARIDIR.

Yıl: 1 — Sayı: 15 | 20.Temmuz.1957 Cumartesi | İdarehane: Cağaloğlu Nuruosmaniye Cad. No: 38. Kat: 2 — İstanbul | Telefon: 27 21 39

Maden-iş Temsilciler Meclisi TOPLANIYOR

SENDİKA ANKET TERTİP ETTİ ÜYELERİN DİLEKLERİ TESBİT EDİLECEK

Türkiye Maden - İş Sendikası Merkez İdare heyeti, 18.7.957 perşembe akşamı toplantısında mühim kararlar alınmıştır. Bunlardan birisi Maden - İş temsilciler meclisinin toplanmasıdır.

Malum olduğu gibi cemiyetler meseleleri ne kadar kütlelere indirir ve kütle kararı ile hareket ederse, hareketler o derece isabetli ve cemiyet için faydalı olur. Bu sebeple Maden - İş merkez idare heyeti kongre arifesinde temsilciler meclisinin toplanmasını uygun görmüştür.

Temsilciler 27. Temmuz 1957 cumartesi günü saat 17 de Sendika merkezinde toplanacaklar, istikbale ait çalışmalar hakkında konuşmalar yapacaktır, umumîyetle toplantı gündeminde şu hususlar bulunacaktır: 1 — Teşkilât (sendi

(Devamı 4 üncüde)

Maden - iş Eyüp şubesinin kongresi

Üyeler hazırlanıyorlar grev - ücretli izin - Asgari ücret - zam

Türkiye Maden - iş Sendikasının İstanbulda kurulu şubelerinden "Eyüp Semt Şubesi,, nin yıllık normal kongresi 21. Temmuz 1957 pazar günü saat 10 dan itibaren, Eyüp Mete sinaması salonunda, bölge üyelerinin iştiraki ile yapılacaktır.

Eyüp semt şubesine halihazırda 13 işyeri bağlıdır. Bu işyerlerinde çalışmakta olan üyeler kongreye iştirak edecekler, dert ve dileklerini bildireceklerdir.

Bir müddet öncedenberi bir kısım, üyeler, kongrede duracakları meseleler üzerinde hazırlığa başlamışlardır.

Anlaşıldığına göre, üyeler, grev hakkı, ücretli izin, işsizlik sigortası, asgari ücret, sigortadaki aksaklıklar, hakem kurullarının faydalı olmadığı ve ihtilafların seri yürümediği, davaların iş mahkemelerinde fazla uzadığı, iş kanununun müeyyide zayıflığı gibi bazı mühim meseleler üzerinde duracaklardır.

Oto. Makas işçileri yüzde elli zam istedi

Topçularda Kurulu İbrahim Uzel Oto Makas fabrikası işçileri, Türkiye Maden — İş Sendikasına müracaatla, ücretlerinin azlığı dolayısıyla geçinemediklerini ve ücretlerine % 50 nisbetinde zam yapılmasını istemişlerdir. Durumu etraflıca tetkik eden Sendika, işçilerin taleplerini yerinde bulmuş, ve adı geçen işyeri ile bir toplulukla iş ihtilafı açılmasına karar vermiştir. İhtilâfın önümüzdeki günlerde uzlaşma toplantısı yapılacak, işçilere zam teminine çalışılacaktır.

Türkiyede boru fabrikası İzmitte işletmeye açılıyor. Cumhurreisi Celâl Bayar'ın solunda Türkiye Maden—İş Sendikası Reisi Kemal Türkler, ve Sendikanın İzmit Bölge Merkez şubesi Reisi Hüsamettin Torun görülüyor

İlk Boru Fabrikası Merasimle Açıldı

İZMİT BORU FABRİKASI MEMLEKETE SENEDE 12 - 15 MİLYON DOLAR DÖVİZ KAZANDIRACAK

1955 senesinden beri tecrübe çalışması ile, piyasaya 4 bin tondan fazla boru veren İzmit Boru fabrikası geçen hafta içersinde merasimle işletmeye açılmıştır.

Merasimde Reisicumhur Celâl Bayar, Başvekil Adnan Menderes, Sanayi Vekili Samet Ağaoğlu, Devlet Vekili Celâl Yardımcı, Dahiliye Vekili Namık Gedik, Maarif Vekili Tevfik İleri, Milletvekilleri, Türkiye Maden - iş sendikaalrı reisi Kemal Türkler ve temsil heyeti ve kalabalık bir davetli topluluğu hazır bulunmuştur.

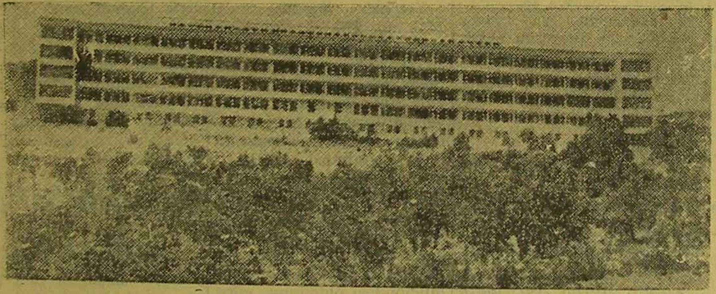
Önce İzmit 4. kâğıt fabrikasının temeli atılmış, bila

(Devamı 4 üncüde)

Türk-iş Reisi N. Beşer için veda yemeği

Türk—iş (Türkiye İşçi Sendikaları Konferanyonu) Başkanı Nuri Beşer bir müddetten beri İstanbul Sendikası ile temaslar yapmıştır. Nuri Beşer'in mensup olduğu Liman ve dok işçileri Sendikası, Nuri Beşerin Sendika icrai vazifesinden ayrılarak, Türk — işteki vazifesine gidişi mü

(Devamı 2 ncide)

Hizmete açılan Süreyya Paşa İşçi Sanatoryumu, dünyanın sayılı sıhhî tesislerindendir. Yukarıda tesisin çamlıklar arasında umumi görünüşünü görüyorsunuz.

Süreyyapaşa işçi Sanatoryomu hizmete açıldı

Işçi Sibortaları kurumunun Süreyyapaşa işçi sanatoryumu 15 - Temmuz - 1957 tarihinde hizmete açılmıştır. Açılış merasiminde, Reisicumhur Celâl Bayar, Başvekil Adnan Menderes, Çalışma Vekili Mümtaz Tarhan, diğer vekiller, mebuslar, sendikacılar, işçiler, davetliler ve halk topluluğu hazır bulunmuştur.

Önce İşçi Sigortaları kurumu umum Müdürü İlhan Altan, yaptığı konuşma ile kurumun faaliyetlerinden bahsetmiş, sırası ile çalışma Vekili Mümtaz Tarhan, ve vaktiyle Süreyya Paşanın, sanatoryumun kurulduğu çiftliği kuruma hediye ettiği sırada Çalışma Vekili bulunan Maliye Vekili Hasan Polatkan günün ehemmiyetini belirten birer konuşma ile, Süreyya İlmen'i (Paşa) hürmetle yadetmişlerdir.

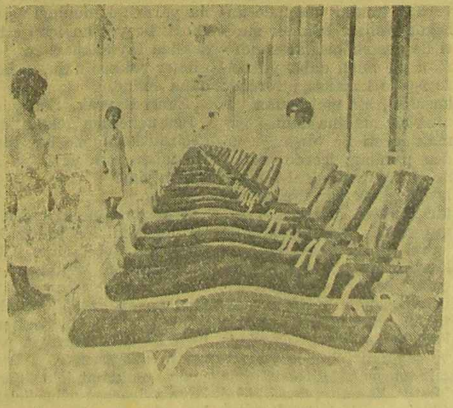
Müteakiben Reisicumhur kurdeleyi keserek açılışı yapmış ve yeni bina gezilmiştir.

(Devamı 4 üncüde)

Kavel kablo ihtilâfı

MÜESSESENİN VERDİĞİ 70 — 320 KURUŞ ZAMMI SENDİKA AZ BULDU

Türkiye Maden - İş Sendikasının, İstinyede kurulan Kavel Kablo Elektrik Malmesi fabrikası işçilerinin ücretlerine yüzde 60 nisbetinde zam yapılması hakkında çıkarmış olduğu ihtilaf yürümektedir. Sendika ile müessese arasında yapılan muhtelif toplantılardan kesin bir anlaşmaya varılamadığından ihtilaf il Hakem Kuruluna intikal etmiştir.

Hastahaneden bir köşe: Kür galerisi Hasta işçiler burada istirahat edecek, temiz hava ve güneş kürü yapacaklar

İzmit Boru Fabrikasında işçiler Mağdur

DAHİLÎ TALİMATNAME HÜKÜMLERİ İHLAL EDİLİYOR

Türkiye Maden - iş Sendikasının İzmit Bölge Merkez şubesi derhal faaliyete geçmiş ve işçi dileklerini halle başlamıştır. Şube müteşebbis heyeti reisi Hüsamettin Torunun izahına göre en

(Devamı 4 üncüde)

Bir araba soyuldu

KEYFİ HAREKETLERE NE ZAMAN SON VERİLECEK

Haber alındığına göre Makina ve Kimya Endüstrisi Kurumunun Eyüp Bahriye yolunda kurulu Av Fişeği fabrikasının arabası geçenlerde garip bir şekilde soyulmuştur.

Hâdise şöyle olmuştur: Kurumca fabrika işlerinde kullanılmak üzere tahsis edilmiş bulunan fabrikanın demirbaş arabasını, fabrika müdürü Seyfi Ocal, evvelden beri olduğu gibi hususî olarak akşam evine götürmüş ve gene arabayı gece dışarıda bırakmıştır. Fakat, araba hırsızları artık müsamahayı kaldırarak arabayı

(Devamı 2 ncide)

1954 Sendikacılık Kurs NOTLARINDAN

SENDİKA İDARECİLİĞİ

1954 Senesi içerisinde Tophanedeki İş ve İşçi Bulma Kurumu lokalinde açılmı şbulunan Sendikacılık kursunda, verilen ders notlarıdan (bilhassa Amerikalı Profesörlerin) en çok lüzumlu kısımları, bundan sonra Gazetemizde müteselsilen çıkarılmaktadır.

Amerikada, Sendika liderlerinin bir kısmı, ücretlerini Sendikadan alırlar ve bütün zamanlarını Sendikaya hasrederler. Diğer bir kısmı; bir fabrika veya müessesede çalışır, ücretini çalıştığı yerden alır ve iş saatleri haricindeki boş zamanlarını Sendikaya hasrederler.

Bunlardan hangi şeklin daha iyi olduğunu, Sedikanın durumu ve muvaffakiyet derecesini tayin eder. Vakıa; her Sendika bütün zamanlarını Sendika işlerine hasreden ücretli idarecilere sahi polmayı arzu eder. Fakat, bir çokları maddi bakımdan buna muktadir değildirler.

Ücretleri Sendika tarafından ödenen idarecilerin, yalnız boş zamanlarını Sendikaya verebilen fahri idarecilere tercih edilmesinin başlıca iki sebebi vardır.

Evvelâ: Ücretli idareci, fahri idareciden daha çok iş görme imkânına sahiptir.

Saniyen; bu sebepden daha mühim olarak bir işyerinde çalışan ve ücretini oradan alan Sendika idarecisi, bu işyeri ile Sendika arasında bir ihtilâf zuhurunda işinden atılmaktan veya işyeri idarecilerinin hışmına uğramaktan korkarak çekingen hareket eder.

Halbuki; ücretli Sendika tarafından tediye edilen Profesyonel bir idareci, kovulma tehlikesine maruz olmadığından işverenle serbestce münakaşaya girişebilir.

Bunun içindirki ücretli idareciler, fahri idarecilerden daha kuvvetli muzakerecidirler.

Amerikan Sendikaları, idarecilerinin ücretlerini ödiyemiyecek bir duruma düşseler dahi, ne işverenlerden ne de Hükûmetden asla maddi yardı mkabul etmezler. Böyle bir yardım kabul edildiği takdirde, yardım edenin Sendika işlerine karışmağa kalkışacağından korkmaktadırlar.

1936 dan beri işverenlerin Sendikaya yardım teklif etmeleri veya Sendikaların yardım kabul etmeleri gayri meşru bir hareket ve bir nevi rüşvet telakki edilmektedir.

1936 dan evvel dahi böyle yardımlar reddetmek Amerikan Sendikalarında bir an'ane haline gelmiştir.

Unutmamalı ki bu gün, bazıları pek zengin olan Amerikan Sendikaları bir vakitler fakirdiler, ve fakir oldukları zamanlarda dahi işverenlerin yardımlarını reddetmişlerdi. Bir Amerikan Sendikasının kabul edebileceği yegâne yardım; bir başka Sendika tarafından yapılanıdır.

Amerikada büyükleri müstesna mahalli Sendikaların ekserisinde ücretli idareci yoktur. Şehir federasyonlarında da böyledir. Yalnız, eyalet federasyonları ücretli idareci kullanmaktadırar.

Millî Federasyonların hepsinin idarecileri ücretlidir. İçinde bol miktarda ihtisas ekipleri nin ve müntehap idarecilerin çalıştıkları muazzam binalara sahiptirler.

Bazı Sendikalar idarecilerine ücret tediye etmemekle beraber zaruri masraflarını öderler. Meselâ; bir Federasyon yönetim Kurulu toplantıya çağırıldığı zaman Sendika bunların harcırahlarını, otel ve yemek için de zaruri masraflarını verir. İdarecilerine ücret ödemeyen Sendikalar, üyelerini idarî vazife kabul ettirmekte müşkülâta uğrarlar. Bütün gün ' işyerinde çalışarak yorgun düşmüş olan bir üye, akşamları veya hafta sonlarındaki boş saatlarında Sendikalarına hizmet için kendilerine kâfi derecede heves ve enerji bulamazlar.

Buna rağmen; Sendikaların bir çoğu, fahri olarak çalışmağa heveskâr bir kaç üye bulabilmektedirler.

Bunun sebebi nedir, bu heves nereden gelmektedir?

Şöyle bir mütalâa zikredilebilir: Fafrika işi, ekseriya monoton olduğu için bazı insanları tatminetmez ve işçilerin bütün kabiliyetlerini izhar etmelerine imkân vermez.

Fabrika işçiliği kendilerini tatmin etmemiş olan bazı gayri memnun işçiler, çalıştıkları fabrikaya müdür veya Birleşik Amerikaya Cumhur Başkanı olmayı tahayyül ederler. Aralarında muzir bir ihtirasın zebunu bulunduklarını idrak edebilenler maalesef pek azdır.

Sendika hareketleri ihtirası olan işçilerin varsa kabiliyetlerinin meydana çıkmasına imkân verir. Fabrika işinde göstermeğe muktedir omadıkları bazı kabiliyetlerini meselâ; hitabet kudretini, idarecilik vasıflarını Sendika işlerinde ishar edebilirler. Bu nevi kabiliyetlere sahip olanların mizacı, makineden ziyade beşeri münasebetlerle imtizaç eder. Böylece işçi arkadaşlarına faydalı ve mukabilinde arkadaşlarının iltifat ve itimadına mazhar olabilirler. Bazı insanlar için bu mashariyet paradan daha mühimdir. Sendika hizmetlerinin mühimleri için gönüllü bulmak, küçük vazifelere gönüllü bulmakdan daha kolaydır.. Bir çok kimseler, Reis olmak şerefini elde etmek isterler. Fakat, aidat toplamağa razı olmazlar.

Türkçede bir atasözü vardır: (SEN Ağa, ben ağa, koyunları kim sağa.)

Eğer her kes şerefli mevkilere kurulur, iş yapmağa tenezzül etmezse herkes açlıktan ölür. Nihayet birisinin inekten süt sağması, diğer bir deyişle, Sendika aidatını toplaması ve günlük mutat işleri ve hattâ temizlik işlerinin yapılması iktiza eder.

Sendikaar, mühtehap idarecilerinin, yani reis, ikinci reis Umumi kâtip veya yönetim kurulu üyelerinin bir kısmına ücret verir. Diğer bir kısmına vermezler. Bu Kadroya müntehap idarecilerin tayin ettikleri muazzaf idarecileri de idare etmek lâzımdır. İdare meclisi tarafından tayin edilen idareciler, günlük muamelenin ifası ile mükelleftirer. Sendika sevk ve idaresine iştirake hakları olmadığı için intihap edilerek değil, yönetim kurulu tarafından tayin edilmek suretile tavzih edilmeleri daha iyidir.

Amerikada bir ücretli idareci tipi de, Busiess Agent'lerdir. Bunlar, Sendika politikasının yürütülmesine yardım ve büronun faaliyetini kontrol ve aidatın toplanmasına nezaret etmekle beraber, esas vazifeleri kollektif akidlerine riayet edilip, edilmediğini tetkik etmek ve hemen her gün, işçilerle işverenler arasında zuhur eden münferit ihtilâfların, umumi prenler çerçevesi içinde ne suretle halledilmesi iktiza ettiğini tayin ve tefsir etmektir. Bu tip idareciler, sadece kollektif akid sisteminin teammüm ettiği yerlerde lüzumludur.

Yönetim kurullarınca tayin edilen ücretli idarecilerin ikinci bir tipi de organizatörlerdir. Bunlar zamanlarını sendikanın meşgul olduğu meslek veya iş koluna mensup, fakat henüz sendikaya dahil olmamış işçilerle görüşerek geçirirler.

(Devamı gelecek sayıda)

Düşman Sevgililer

Genç adam sonu gelmiyen şakalardan usanmağa başlamıştı. Onu en çok üzen nişanlısının da bu bir yığınzüppeye uymasıydı. Halbuki şeref misafiri olarak katıldığı bu veda yemeğinde, kendisi hakkında söylenaceklerin tamamen aksini hayal etmişti.

Nişanlısının yanında oturan tombul ve arsız yüzlü delikanlı, onun Cezayirliler tarafından nasıl öldürüleceğini ve sonra nasıl uçuruma atılacağını komikleştirerek anlatıyordu. Seyrettiği manzaranın inanamıyacağı kısmı; bir başlarına kaldıkları zaman o kadar romantik ve hissî olan nişanlısının, bu budalaca lâflara gözlerinden yaş gelinceye kadar gülmesi idi.. Daha fazlasına dayanamadı, bütün bunlara son vermek için ayağa kalktı.

— Cezayire kahraman olmak için gitmiyorum. Kaldı ki bu işe gönüllü de değilim. Hattâ sizin gibi bir çok aç gözlünün istismarına uğramış. Cezayirlilerin öldürülmesine de taraftar değilim. Ben, sâdece dâvet edildiği vazifeden kaçmayan bir insanım.

Başını çevirdi, nişanlısı ile göz göze gelmişti. Genç kız gözlerinin içine kadar kızarmıştı. Nezaketi herşeyin üstünde gören bu hanımın bu kaba hareketine ne kadar kızmış olduğunu şimdi anlıyordu. Orada kalması artık imkânsızdı, bunu genç adam da istemiyordu. Salonun kapısına doğru hızla yürüdü ve çıkıp gitti.

Garda onu annesinden başka kimse uğurlamamıştı. Nişanlısı yemekteki kabalığını hâlâ affedemediğini istasyona gelemiyeceği için kendisini mazur görmesini bir mektupla bildirmişti.

Paristen Marsilyaya kadar devam eden yoculuğunda hep o dâvet gecesini düşündü. Cezaire niçin gittiğini, ölürse ne için, kimler için ölmüş olacağını bilmek istiyordu. Mensup olduğu birliğin kumandanının karşısına çıkıncaya kadar düşündüğü halde, işin içinden çıkamamıştı. Dosyasını tetkik eden çıplak kafalı kumandan başını ağır ağır kaldırdı.

— Burada arapça bildiğiniz yazılı, bu lisanı nerede öğrendiniz teğmenim, diye sordu.

— Uzun müddet hasta yattığım bir hastahanede Cezairli bir profesörden, kumandanım.

— Bu profesörün şimdi nerede olduğunu biliyormusunuz?

— Biliyorum. Canlıların mevcut olmadığı bir yerde kumandanım. Beraber yattığımız hastahanede bütün kitaplarını bana braktığını vasiyet ederek son nefesini verdi.

— Arapçayı bildiğinizi, bu profesörden başka bilen Cezairli var mıydı acaba?

Bu lisanı ilerletmek için Pariste devam ettiğim bir kütüphanede beni gören bir kaç Cezairli Üniversiteli belki.

Kumandan genç adamı dikkatle inceledi. Sonra başını eğdi dosyayı bir daha tetkik etti. Başını kaldırdığı zaman, yüzünde hâlâ kararını vermemiş düşünceli bir adamn ifadesi vardı. Kelimelere teker teker basarak:

— Bize sizin gibi bir arkadaş lâzım teğmenim, dedi. Arapça bilişiniz yanında esmer ve kıvırcık saçlı oluşunuz, yani yakışıklı bir Cezairliye benzeyişiniz ve nihayet hiçbir Cezairli tarafından tanınmamış oluşunuz...

Durdu, soran gözlerle genç adama bakıyordu. Adeta teklifi yapmış cevap bekliyor gibiydi. Genç adam yapılacak teklifi anlamakta güçlük çekmedi.

— Araplar arasında gizli bir vazife vermek istiyorsunuz, dedi.

— Gösterdiğiniz anlayışın size bu vazifenize de yardım edeceğini umarım, dedi. Kumandan. Bu şekilde her iki tarafın da fazla kan dökmesini önlemekte büyük faydanız olacak. Müslüman mahallerin de gizlenen milliyetçi gruplara girecek ve yapılacak nümayiş ve sabotajları öğrenip bize haber vereceksiniz..

Fransız askerlerinin dağıtmağa çalıştığı milliyetçi nümayişçilerin arasına katılmış olanlarla birlikte koşuyordu. Yerli kıyafeti, hafif uzamış sakalı ile tam bir Cezairli olmuştu. Koşarken bir yandan o da bütün nümayişçilerle birlikte "Fransızlar.. Defolup gidin„ diye bağırıyordu.

Onbeş - yirmi nümayişçinin girdiği kahveye o da daldı. Hepsi nefes nefeseydi. Fransızlara atıp tutuyorlar, küfür ediyorlardı. Tam o sırada bir çocuk kahve kapısından:

— Bu akşam, Kazbah'da yukarı mahallede.., diye bağırdı ve koşarak uzaklaştı.

(Devamı var)

Türk-iş Reisi N. beşer için veda yemeği

(Baştarafı 1 incide)

nasebetiyle, 16.7.957 Salı akşamı Liman Lokantasında bir ayrılış yemeği tertip etmiştir. Yemekte Denizcilik Bankası idarecileri, İstanbul Sendikalar Birliği idare heyeti azaları, Federasyon ve Sendika reisleri, Gazeteciler olmak üzere 100 den fazla davetlı hazır bulunmuştur. Ayrıca Çalışma Vekili Mümtaz Tarhan'da davetli olarak bulunmuştur.

Yemekte, Sendika reisi Mahmut Yüksel, Nuri Beşer ve Müteakiben Çalışma Vekili Mümtaz Tarhan konuşmuştur. Mümtaz Tarhan, grev Hakkının verilip verilmiyeceğini soran Gazetecilere şunları söylemiştir.

Programımızda değişiklik yapmadığımıza göre grev hakkını tanıyacağız. Yalnız zemin ve şartlar hazırladıktan sonra grev, iş şartlarında inşçi lehine bir değişiklik yapılmasının son müeyyidesi olduğuna göre, tesirli bir netice elde edebilmek için evvel emirde greve tekaeddüm eden bir çok meselelerin, mesela kalifiye işçi yetiştirilmesi, Sendikaların mali durumunun elverişli hale gelmesi, işçiye her zaman rakip olabilecek köylülerin âtıl kalan iş gücünün faaliyete getirerek şehirlere akınların önlenmesı gibi boşluklar doldurulduktan sonra grev hakkını vereceğiz.

Aksi halde grev ona teşebbüs eden işçilerin aleyhine olur. Kaldı ki memleketimizde sanayi henüz teşekkül halindedir. Onu, dünyaya gelip gelişmeden öldürmek doğru olmaz. Grevi kabul eden yeni dünya, Sendikaların teşekkülünden ancak 60 sene sonra grevi kabul etmiştir. Danimarka işçileri, İş hukukunu kabul etmesine rağmen altı yedi ay evvel çıkardığı kanunlarla grev hakkını kaldırmış yerine tahkim sistemini tesis etmiştir. Amerika bu kanunla grevi plâtonik bir kelime olarak muhafaza etmektedir. Hükümet, Amerikan iktisadiyatına zarar verdiği anda grevi kaldırmak hakkına sahipdir. Bu, Grevin orada dahi mevcut olmadığına delâlet eder.

Grevi kaygan bir çamur üzerine kurulmuş bir bina gibi kabul edersek bu binanın çabuk çökeceği muhakkaktır. Bunu bilerek kabul etmek doğru olmaz. Biz hükümet olarak grev hakkına müncer olacak meseleleri şimdiden tanzim etmeliyiz. Bunun için kalifiye işçi yetiştiriyoruz. Bunun için seminerler açarak Sendikalizmi geliştiriyoruz. Ölü mevsimlerde köyde iş gücü yaratmak bu hakkın tesirine imkân verecek bir zeminin hazırlanması ile meşkulüz.„

Sigortada Sağlık cüzdanı yok

Haber alındığına göre, son zamanlarda İşçi Sigortaları kurumunun, sigortalılara verilen hüviyeti kalmamış ve yeni sigortaya giren işçilere de bu sebepten hüviyet verilememektedir. Halbuki diğer taraftan, hüviyeti olmayan hasta işçileri dispanserler tedavi etmemekte ve geri çevirmektedir. Müdürlük sağlık tesislerine, sağlık cüzdanı olmayanların muayene edilememesi için tamim etmiştir. Bu yüzden bazı işyerlerinde şikâyetler belirmeye başlamıştır. Alâkalıların bir an evvel meseleyi hallederek, hasta işçilerin daha fazla mağduriyetine meydan verilmemesi istenmektedir.

Bir araba soyuldu

(Baştarafı 1 incide)

yerinden kaldırmışlardır. Ertesi günü arandığında araba fabrikasının yakınlarında takoza çekilmiş olarak bulunmuş, fakat araba soyulmuştur. Arabanın jantları ile beraber bütün lastikleri, ve bütün takımları çalınmıştır. Bir devlet müessesesinin demirbaşı olan arabanın, hususî işte kullanılırken, fecî şekilde soyulmuş olması bilhassa müessese işçileri arasında üzüntü yaratmıştır.

Beraber Öğrenelim

Yazan: Kazım Narmanlı

Sendika temsilcileri ve bir kaç söz

Kazım Emmi öylesine canım sıkılıyırki sana bir yandan da güleceğim geliyor.

Allah Allah neden Mıstık

Bir işyeri tanıyorum, Kim sendika temsilcisi olursa onu işyerinden uzaklaştırıyor.

Sen bu konuda temas et.

Elimi şakağıma koydum ve düşündüm.

Ne kadar eksik düşünce doğrusu.

— Mıstık

— Söyle Emmi

— Temsilci çıkarılınca yerini başkası bu vazifeyi üstüne almıyormu.

— Almaz olurmu, arkadaşlar birbirleri ile yarış ediyorlar.

— Çıkarmada Temsilci mağdur duruma düşüyor - mu?

— Haşa, bu aklımızdan bile geçmez. Arkasında kanun ve sendikası var. Tazminatını fazlası ile alıyor daha üstün ücretle işde buluyor. Amma velâkin acaba işveren neden böyle düşünüyor.

— Kardeşim Mıstık. İşveren ne düşünürse düşünsün, Allah devlete Millete zaval vermesin. İş sahası günden güne genişlemekte daha üst yevmiye bulmakta Zaten Senelerdir yanında çalışan bir işçi cemiyet hayatına başlayıpta aydın fikirli olmaya başlayınca gözdenmi çıkıyor, işinden uzaklaştırılınca işsizmi kalıyor, yoksa yerine başkası mı gelmiyor, Tek cevap özür dilerim mıstıkla bu konuşmam arasında teşbihte hata olmaz şu misal aklıma geldi, "Maymun gözünü açtı„ Ahmet hak arıyor diye çıkarılırsa yerine daha mükemmeli gelmektedir.

Halbuki böyle olacağına yuva gibi ısınıp ekmek paramızı kazandığımız iş yerinden neden ayrılalım. İki tarafta birbirine kanunun verdiği haklar üzerinde anlaşma yolları bulmak sureti ile destek olsalar randıman bir misli daha yükselse işçide kazansa işverende kazansa, bir makinanın yanına bir makina daha koymak sureti ile dışarıya giden paramız içerde kalsa ne olur. Buna misal bir çok işyerlerimiz var. Fakat onlar vaziyeti çabuk kavrayıp sendikanın hakemliğini kabul etmek sureti ile anlaşıyor, ne kimseyi işinden çıkarıyor, nede kendisi rahatsız oluyor hattâ ve hatta bu mevzuda iftiharla karşılayacağımız sevgimiz ve saygımız olan iş yerlerimiz, mevcut. Mütessir olma Mıstık, Zaman gelecekki bütün işverenlerimiz durumu olduğu gibi görecek ve işçisi için hiç bir fedakarlıklardan kaçınmayacaklardır. Devlet baba bizlere daha yararlı kanunları çıkaracak bu yoldan icap ettiği şekilde faydalanacağız, bu günler yokken oldu, gelecek daha emindir.

Emin Bayrak. Soruyor!

Ben askerden geldim, gün geçirmeden işime başladım. Hastalanırsam yevmiye alabilirmiyim?

Cevap:

Askerden önceki çalışmalarımız yenisine kıdem bakımından dahil olur. Allah göstermesin, hastalanmadan istirahat alırsanız, Sigortaya en az 150 günlük prim öremeden işgöremezlik ödemeği (istirahat parası) alamazsınız. Daha fazla malumat için Sendikaya müracaat edin. Selamlar.

Türkiye Deniz Adamları Sendikası Ana Nizamnamesi

1 — Fasıl

Kuruluş, gaye, üyelik hakları,

Madde 1 — İstanbulda TÜRKİYE DENİZ ADAMLARI SENDİKASI adına bir sendika kurulması,

Madde 2 — Sendikanın idare merkezi İstanbul İli içindedir.

Madde 3 — Sendika hiç bir suretle siyasetle iştigal etmez. Toplantılarında siyasî mevzular konuşulmaz hiç bir siyasî teşekkülün faliyetine alet zahir olamaz.

Madde 4 — Sendikanın teşkilinden maksat:

a) Üyelerin hak ve menfaatlerini ve mesleki dertlerini kanun dairesinde müdafa ve temin etmek. Üyelerden yardıma muhtaç olanlara maddi ve manevî yardımlarda bulunmak işsizlere iş temin etmek,

b) Üyelerin içtimaî ve iktisadî bakımdan hayat seviyelerini yükseltmek ve deniz adamlarının medeni memleketler - deki meslektaşlarının yaşayış seviyelerine ulaştıracak çareleri aramak ve bu maksatdaki temin edecek teşkilâtı kurmak,

c) Üyeleri arasında sevgi ve tesanüt hislerinin yükselmesine çalışmak mütekabil yardımlaşmayı tesis etmek üyelerinin hükûmet daireleri, Resmi müesseseler ve mahkemelerdeki işlerini ve haklarını koruyacak tetbirleri almak ve isçivi bilhassa TURKİYE DENİZ ADAMLARInı temsil etmek.

d) Deniz Adamları ile armatörler ve işverenler arasındaki münasebetleri tanzim etmek ve bunlar arasında doğacak ihtilâfları sulhen ve kanun yolu ile hal ve fasletmek - Sendikaya girme, çıkma, ve çıkarılma.

Madde 5 — Sendikaya girebilmek için:

a) Deniz Adamı ve gemicilik mesleğine mensup ve Türk olmak.

b) 18 yaşını bitirmiş ve medeni haklara sahip bulunmak.

d) Türk devletinin rejimine aykırı veya memleketin yüksek menfaatlerini ihlâl eden ve kanun dışı sayılan hallere sahip bulunmamak,

e) Bu nizamname hükümlerine riayet edeceğini kabul eden tahütnameyi imzalamak ve iki üye tarafından tavsiye edilmek.

f) Kayıt ücreti olan bir lirayı peşinen tediye etmek lâzımdır.

Madde 6 — Deniz adamları aşağıda yazılı meslek mensuplarıdır.

a) Gemi kaptanları ve kaptanlık ehliyetnamesi olanlar,

b) Gemi Makinistleri veya makinistlik ehliyetine haiz bulunanlar,

c) Gemi elektirikçileri ve sair ehliyetnameliler,

d) Gemi Telsiz Telgrafçıları veya ehliyetnamesi olanlar.

e) Gemi Doktorları veya ehliyetnameliler sıhhat memurları. Hasta bakıcılar gemi kâtipleri ve gemilerde istihdam edilen sair hizmet erbabı.

f) Gemi Kamara Memurları, kamarotlar, gemi ahçıları ve yamakları,

g) Gemi Güverte mürettebatı, Lostromo, gemici, ve usta gemici miço.

h) Gemi Makine mürettebatı, makine lostromosu, yağcılar, makine ve kazancı ateşçiler ve kömürcüler ve siliciler.

Madde 7 — Her üye dilediği zamanda istifa ederek sendikadan çıkabilir. Bu suretle sendikadan ayrılanların yardımlaşma sandığı sair sendika teşekkülleri ile alâkasını kesebilmek kendi arzusuna bağlı olup kendisine ancak resülnameli iade olunur. Sendikaya aidat, duhuliye olarak ödediği paralar iade edilemez.

Madde 8 — Gemicilik mesleğini terkeden üyeler sendikadan istifa etmiş sayılacağından haklarında yedinci madde hükümleri tatbik olunur.

Madde 9 — Üyeler aşağıdaki hallerde sendika idare heyetinin almış olduğu kararı tetkik ederek haysiyet divanı tarafından ihraç edilir. İhraç ancak ihraç kararı verebilmek için aynı mevzu hakkında ihtar veya tembih cezalarının evvelce tatbik edilmiş olması lâzımdır.

a) Sendika içinde tesanüdü bozacak hareketlerde bulunanlar veya sendika çalışmalarına siyaset karıştıranlar ve sendika içinde de siyasî zümreleri teşkiline teşebbüs edenler.

b) Aylık aidatını özürsüz üç ay geciktirenler.

c) Haysiyet ve şeref kırıcı hareketlerde bulunanlar veya aleni sarhoşluk edenler.

d) Beşinci maddede yazılı sendikaya giriş şartları ve vasıflarını kaybedenler hakkında hiç bir ihtara hacet kalmaksızın çıkarma kararı verilir.

Madde 10 — Sendikadan ihraç edilen üyeler hiç bir güna hak ve metalipte bulunamazlar. Kaydiyle ve aidat ve duhuliye olarak sendikaya verdikleri paralarıda geri alamazlar. Bu gibilerin yardımlaşma sandığı veya sair her hangi sendika teşekküllerile alâkaları kesilir. Yalnız resülmal olarak verdikleri paralar bilanço senesi hitamında geri verilir.

Madde 11 — Sendikadan ihraç edilenler Haysiyet Divanı kararını haksız buldukları takdirde umumi heyetin toplantısından asgari 1 gün evvel bu kararı umumî heyet nezdinde itiraz etmek hakkını haizdirler.

Madde 12 — İstanbul dışındaki bir şehirde, 25 kişi veya daha fazla olmak üzere toplu bir halde bulunan deniz adamlarının vaki müracaatları üzerine ve sendika idare heyetinin kararile bu şehirde sendikanın şubesi kurulabilir. Şubeler, kendi mahalli işlerini aralarından seçecekleri 3-7 kişilik bir idare heyeti marifetile tedvir ederler. Sendika hükmi şahsiyetini ilzam ve temsilen muamele yapabilmeleri için mutlaka merkez idare heyetinin yazılı talimat veya muvafakatini almağa mecburdurlar. Aksi takdirde yaptıkları muamelât hükümsüzdür.

Madde 13 — Şube idare heyetleri şubelerin her sene yapacakları şube kongrelerinde seçilirler. Şube kongreleri her sene ekim ayı içinde yapılmak lâzmı olup şube idare heyetinin davetile toplanır. Kongrenin toplanacağı gün ve saati ve yeri en az 16 gün ile iki gazete ile ilân olunur. Mahalli en büyük mülkiye amirine de resmen ihbar edilir. Şube kongresinin açılabilmesi için şubeye kayıtlı azanın 1/3 ünün huzuru lâzımdır. İlk toplantıda nisap hasıl olmazsa bir hafta sonra aynı gün ve saatte nisaba bakılmaksızın şube başkanı tarafından açılır. Ruznameye geçilmeden evvel evvelâ bir reis ve bir reis vekili ile iki kâtipten müteşekkil Riyaset divanı seçilir. Kongreyi bu divan idare eder. Şube kongrelerinde umumî kongre için iki delege seçilir.

Madde 14 — Sendikanın umumi geliri, üyelerin verecekleri aidat ve teberrular, hükûmetten alınacak müsaade üzerine tertip edilecek müsamereler ve pigano ve sünnet düğünleri hasılatı, ve sair gelirlerden meydana gelir.

Madde 15 — Kongre (umumi heyet) merkeze bağlı şubelerin göndereceği ikişer kişilik delege heyetlerile, merkeze kayıtlı azaların huzuru ile açılır. Nisap 1/3 dür. İlk toplantıda bu nisap olmazsa kongre nihayet bir hafta sonra nisaba bakılmaksızın sendika başkanı tarafından açılır. Ruznameye geçilmeden evvel bir kongre başkanı bir başkan vekili ve iki de kâtipten mürekkep kongre riyaset divanı, işarî veya yazılı oyla seçilir. Kongreyi başından sonuna kadar bu divan idare eder. Bundan sonra idare heyetinin bir senelik faaliyet ve hesap raporu okunur. Ve bilançosu kongreye arzedilir. Muhammen bütçe okunur ve müzakere edilir. Sonrada faaliyet raporunun lehinde ve aleyhinde söz verilir ve ancak bundan - sonra idare heytinin ibrası reye vazedilir. Bundan sonra gizli reyle 7 kişilik merkez idare heyeti ve 3 yedek aza, 3 kişilik murakıp heyeti 2 yedek murakıp, 3 kişilik haysiyet divanı ve 2 yedek azası sırasile ve ayrı ayrı olarak seçilir. Eski idare heyetinde, murakaba heyetinde ve haysiyet divanında vazife görmüş olanların yeniden seçilmesi câizdir. En son olarak dilekler hakkında konuşmalar yapılır ve kongre başkan tarafından bir hitabe ile kapatılır.

Madde 16 — Sendikanın umumi heyeti her sene nihayetinde aralık ayı içinde mutad surette, mutad toplantısını idare heyetinin davetile toplanır. Umumi heyetin toplantı günleri 15 gün evvel iki gazete ile ilân olunur. Mahalli en büyük mülkiye amirine de ihbar edilir. Kongre ilân olunan ve hükûmete bildirilen gün ve saatte muayyen yerde yapılır. Toplantı geri bırakıldığı takdirde en az üç gün evvel aza yeniden çağrılır geri bırakılma sebeblerile yeni toplantının tarihi ve yeri ruzname ile beraber iki gazete ile ilân olunur ve mahalli en büyük mülkiye amirine bildirilir. Umumî heyet içtimaının birden ziyade geri bırakılması caiz değildir.

Madde 17 — Kongreyi sendika başkanı kısa bir hitabe ile açar ve kongreyi idare edecek olan Riyaset Divanına mevkiini terkeder. Kongre zaptı bu riyasetk divanı tarafından muntazaman tutulur ve kongre sonunda divan tarafından imzalanır. Ayrıca sendika mümessilleri de zabıtları tetkik ve imza etmeğe selahiyetlidirler. Sendikanın gayelerine uygun her türlü işler hakkında kararlar almak yardım ve spor teşkilâtı ile sigortalar kurmak umumî heyetin hak ve selâmetlerindendir.

Madde 18 — Sendika ancak ikametgahı ile gayeleri için zaruri olanlardan başka gayri - menkullere tasarruf edemez. Bağışlama ve vasiyet suretile Sendika uhdesine intikal eden gayrimenkulü hükûmetin tayin edeceği müddet içinde paraya çevirmeğe mecburdur.

Madde 19 — Umumi heyet içtimaında idare heyetine seçilen azanın hüviyetleri ile ana nizamnamede yapılacak değişiklikler bir hafta içinde İstanbul Valiliğine bildirilir. Ana nizamnamenin tadili hesapların tetkiki, bütçenin tasdiki ve sendikanın feshine umumi heyetçe karar verilir.

Madde 20 — Sendikaya mukayyet azanın asgari 1/5 i tarafından yazılı müracaat üzerine İdare heyeti umumî heyeti toplamağa mecburdur. Bu takdirde yapılan toplantı fevkalâde toplantı olup, sadece bu toplantıya - sebeb olan mesele görüşülür. Mamafih bu içtima - da mevzuubahis olan mesele - nin mahiyetine göre idare heyetile murakıplarının değiştirilmesine lüzum görülürse bunların yeniden seçimleri yapılabilir. Yeni seçimin yapılabilmesi için ancak sendika üye adedinin en az yarısının hazır bulunması lâzımdır.

Madde 21 — Umumî heyette ancak ruznameye dahil maddeler müzakere edilir. Mamafih mevcut azanın en az yirmide biri tarafından müzakeresi istenilen maddelerin ruznameye konulması mecburidir. Kararlar mevcut azanın ekseriyeti mutlakasile verilir. Her azanın yalnız bir reyi vardır.

Madde 22 — Sendikanın nizamname-i esasını tadil edebilmek için sendika üyelerin en az 1/3 ünün teklifi ve bu teklifin mutlak ekseriyetle kabulü lâzımdır.

Madde 23 — Sendikanın feshi Medeni Kanun ve Cemiyetler Kanunu hükümlerine tabidir. Sendikanın kendi kendini feshedebilmesi için nizamnamesine göre toplanacak umumî heyetin en az üçte ikisinin huzuru şarttır. Bu ekseriyet elde edilemediği hallerde ikinci bir defa toplanmak üzere 16 ıncı maddeye göre aza yeniden çağrılır. Bu toplantıda gelen üyelerin adedi ne olursa olsun feri, imzalanan kararın altında sih keyfiyeti görüşülür. Fakat görüşme sonunda fesihe karar verebilmek için mevcut üyenin 2/3 ünün reyile karar verilir. Fesih kararı alınğıdı takdirde, 5 gün içinde İdare - Heyeti tarafından İstanbul Valiliğine İç İşleri Bakanlığına ve Çalışma bakanlıklarına arzedilir. Fesih kararının tatbikatı Hükûmet Komserinin kontrol ve nezareti altında yapılır. Fesih sonunda eğer bir aktif mevcut ise, Kızılaya teberrü edilecektir. Ancak mahiyeti itibari le tarihi ve asari Atika vasfında bir şey mevcut ise bu da deniz müzesine intikal ettirilecektir.

Madde 24 — Umumi heyetin kararları sendika azasına ve başkalarına on gün müddetle Sendika merkezinde asılmak suretile ilânen tebliğ edilir. Ancak mühim kararları lüzum gördüğü takdirde idare heyeti azalara birer birer bir mektup halinde posta ile tebliğ ettirilir ve gönderilir.

Madde 25 — İdare heyeti umumi heyet tarafından 7 kişi olarak intihap edilir. İntihaptan sonra, idare heyeti azası kendi aralarında bir hafta için de toplanarak aralarından bir Başkan bir muhasip bir sekreter ve birde ikinci başkan seç başkan, bir muhasip bir sekremek suretile vazife taksimi yaparlar. İdare heyeti devresi zarfında luzum gördüğü takdirde yeniden vazife taksimi yaparak, başkanı, ikinci başkanı, muhasibi ve sekreteri değiştirmek hakkını haizdir. İdare heyeti en az haftada bir gün toplantı yapmağa mecburdur. Toplantıyı ve toplantı ruznamesini başkan onun gaybubeti veya havalesi üzerine ikinci başkan idare eder. Başkan luzum gördüğü hallerde her zaman idare heyetini toplantıya davet etmek hakkın ıhaizdir.

Madde 26 — Bir ay zarfında bilâmazeret üç toplantıya gelmeyen idare heyeti azası mazeretinde bildirmediği takdirdeı idare heyetinin vereceği bir kararla istifa etmiş addolunurlar ve kendilerine bu hususta tebligat yapılır. Yerine en çok rey alan yedek üye alınarak idare heyeti 7 kişiye iblağ edilir. Bunun içinde sırasile en çok rey alan yedek üyeye mektup yazılır ve vazifeye davet edilir. İdare heyeti yedeklerle itmam edildiği halde 4 kişiye inerse, yeniden seçim yapılmak üzere umumi heyet fevkalâde olareak toplantıya davet edilir. Bu toplantı icabında idare heyetinin imtinaı halinde Murakıplar heyeti arafından da yapılmak lâzımdır. Bu kabil toplantılarda idare heyeti umumî heyete hesap vermek mecburiyetindedir.

Madde 27 — İdare heyeti sendikayı üçüncü şahıslara karşı temsil ve sendika muamelatını tedvir eder. İdare heyetini başkanlarla umumî katip (sekreter) temsil eder. İdare heyeti tarafından usulüne uygun surette karar alınmadıkça hiç bir muameleye girişilemez ve 100.— liradan fazla masraf ve sarfiyat yapabilmek için idare heyetinin kararı lâzımdır. 100.— liraya kadar yapılacak masraflar için sendika başkanının imzası kâfidir. Ancak bu takdirde yine lâzım gelen fatura ve müsbit evrak tanzimi suretile muamelenin ikmali zaruridir.

Madde 28 — İdare heyeti hukuki mevzularda fikirlerinde istifade etmek üzere bilgi kabiliyetine güvenilir bir hukuk müşaviri veya daimi bir avukatla iş birliği yapar. Bu hukuk müşaviri reye iştirak etmemek üzere idare heyeti toplantılarına davet edilir ve istişari olarak hukuki mütalaaları nı serdeder.

Madde 29 — İdare Heyeti kararları muntazam surette karar defterine sıra numarası tahtında kaydolunur. İşbu defterin, idare heyetinin toplantısı sırasında yazılıp, imzalanması şarttır. Bulunamayan üyelerin toplantıda bulunmadıkları açıklanır. Kararda muhalif kalanlar muhalefetin sebebini kararın altına bir şerh halinde yazıp imzalarlar.

Madde 30 — Sendika idare heyeti aşağıda yazılı işleri görür:

1 — Azası arasında sevgi ve tesanüdü temin etmek ve aralarında meydana çıkacak ihtilafları halletmek, azası adına iş mukaveleleri aktedmek.

2 — İşverenler veya armatörler ile azası arasındaki münasebetleri tanzim etmek, ücretleri tesbit etmek, asgari ücreti tesbit etmek, azasına iş bulmak, azası işçilerle işverenleri arasındaki iş ihtilaflarını kanuni hükümler dairesinde halletmek,

3 — Azasının toplu ve tek başlı olarak dertlerine çare bulmak haklarını müdafaa etmek, hukukî ve içtimaî yardımlarda bulunmak kanun yollarına başvurmak,

4 — Azasının hastalık, işsizlik, ihtiyarlık ve sakatlık ve ölümü hallerinde yardım hizmetlerini ifa edebilecek yardımlaşma sandığı kurmak ve bir talimatname ile bu sandığın yardım faaliyetini düzenlemek,

5 — İşyerlerinde kanunlar gereğince bulunacak iş mümessillikleri için aday göstermek,

6 — Azasının mesleki bilgilerini arttırmak maksadile kurslar konferanslar tertip etmek ve sair teşebbüslerde bulunmak,

7 — Azasının faydasına istihlâk istihsal ve kredi kooperatifleri ve mesken kooperatifleri kurmak ve ticarî gayelerle olmamak şartile sağlık ve spor teşkilleri kurmak ve idare etmek,

8 — Umumî heyet kararı ile verilecek salâhiyetler dairesinde diğer sendikalar ve birlikler ile işbirliği yapmak,

9 — Gayri siyasî dergi veya mesleki kitaplar neşretmek veya diğer sendikaların neşriyatı ile işbirliği yapmak,

Madde 31 — Murakıplar en az ayda bir kere heyet halinde toplanır. Murakıplar her ay yapacakları toplantılardaki ve keza sair zamanlardaki toplantılarındaki görüşmelerini bir karar defterinde tesbit ederler ve altını imzalarlar. Murakıplar sendikanın idaresi hususunda gördükleri noksanları ve ihmalleri ve kusurları bir rapor halinde idare heyetine bildirilir ve idare heyetinin dikkatini celbederler. İcabında umumî heyeti fevkalâde toplantıya çağırıp bu noktainazarlarını umumî heyete bildirirler. Murakıplar ekseriyetle verecekleri bir kararla ancak umumi heyeti toplantıya çağırabilirler.

Madde 32 — Murakıplar teker veya toplu olarak idare heyetinin çalışmalarını takip ve kontrol ederler ve bu maksatla luzum gördükleri takdirde idare kurulu toplantılarında reye iştirak etmemek şartile hazır bulunmak hakkını da haizdirler. Bu sebeble idare heyeti murakıpların teftiş ve murakabe işlerini yapabilmeleri için kolaylık göstermeğe mecburdur. Murakıpların her istedikleri defter evrak ve dosyaları murakıplara sendika merkezinde tetkik etmek üzere tevdie mecburdur. Murakıplar tereddüde düştükleri mevzular - da ve hallerde sendikanın hukuk müşaviri ile istişare etmeğe mezundurlar.

Madde 33 — İdare heyeti aşağıda yazılı defterleri tutmağa mecburdur:

1) z Varidat ve sarfiyat defteri, Sendika namına tahsil edilen bütün paraların verildikleri ve alındıkları yerler sarih olarak bu defterde gösterilir. Bu defter muhasebe bakımından muzaaf usule göre tutulacaktır.

2) Aza defteri, cemiyete giren ve azalık hukukunu iktisab eden şahısların hüviyetleri cemiyete giriş tarihleri aylık veya senelik para taahhütleri muntazaman bu deftere yazılır.

3) — İdare heyeti karar defteri, sendika idare heyetinin kararları tarih ve numara sırasile bu deftere yazılır ve kararların altı azanın imzalarile tasdik olunur.

4) — Murakıplar heyeti karar defteri: İşbu nizamname - nin 31 inci maddesine tevfikan murakıplar tarafından her ay aktedilen toplantılarda verilen kararlar tarih ve numara sırasile bu deftere kaydedilir.

5) — Gelen ve giden evrak defteri: Sendikaya gelen ve sendikadan gönderilen bütün evrak bir tarih ve numara sırası tahtında bu iki deftere kaydedilir. Gelen evrakın asılları gönderilen evrakın suretleri tarih ve numara sırasile saklanır.

6) — Demirbaş defteri: Sendikaya alınan veyâ sair suretlerle sendikaya intikal etmiş olan bütün menkul eşya sırasile ve hizalarında kıymetleri gösterilmek suretile bu deftere kaydedilir.

7) — Bilanço ve hesabı kati defterleri: Sendikanın bilançoları ve hesabı katileri bu deftere kaydedilir.

Madde 34 — İşsiz ve hasta bulunan sendika azasının aidatının tahsili İdare heyeti kararile, iş buluncıya veya hastalığının sonuna kadar tecil edilebilir.

Madde 34 — Deniz İşçileri Mümessilleri: Sendikaya kayıtlı azadan en az 10 deniz adamının beraber çalıştıkları gemiler vesair yerler bir işyeri sayılır. Buralarda sendikanın güverte, makine, kamara olmak üzere 3 adet temsilcisi bulunur. Aynı gemide ve iş yerinde bulunmayıp dağınık olan üyelerden her on tanesi içinden de mümessil seçilir.

Madde 35 — Mümessillerin vazifeleri: 6379 sayılı deniz iş kanunu ve bununla ilgili mevzuat dairesinde mümessili olduğu gemi adamları arasındaki tesanüt ve sevgi ve saygı hislerini idame ettirmek, mümessili bulunduğu deniz işçilerinin işverenlerile aralarındaki münasebetleri tanzim ve temin etmek ve temsil ettiği gemi adamlarının haklarını korumak muvaffak olamadığı takdirde, yolsuzlukları sendika idare heyetine bildirmek, ve idare heyetinin talimatı dairesinde vazife görürler.

Madde 36 — Malî hükümler: Sendika azası olan mürettebattan adam başına 2,5 lira ve zabıtandan da 3 lira her ay aidat toplanır. Bu aidat Cemiyetler kanununa tevfikan ayda 120 lirayı geçemez. Azanın aidatı dipkoçanlı makbuzlarla tahsil edilir. Bu makbuzlar sendikanın mühürü ile mühürlü olup paraya tahsil eden tarafından imzalanır, İmzasız makbuzlar muteber değildir. Tahsildarlar topladıkları paraları kasa fişi mukabilinde sendika muhasebesine teslim ederle.

Madde 37 — Sendikanın nakdi, Millî Bankadan çek defteri alınarak çek kullanlır. Bankadan para ancak muhasibin ve başkanın müştereken imzasile çekilir. Muhasip her üç ayda bir tanzim edeceği hesap hülâsasını idare heyetine arzeder. Bütün sarfiyat makbuz ve fatura mukabili yapılır. Sendika kasasında 500 beş yüz liradan fazla para bulunmaz fazlası Iş Bankasına vakit geçirilmeksisin yatırılır.

Madde 38 — Sendika Umumî Temsilcisi: Umumî temsilci, sendika umumî heyeti tarafından gizli oyla seçilir. Vazife müddeti bir senedir. Sendika umumî temsilciliği icabı haline göre başkanın uhdesine de tevdi edilebilir. Bu takdirde başkanlık sıfatile umumî temsilcilik sıfatının aynı şahısda içtimaına hiç bir mâni yoktur?

Madde 39 — Sendika müstahdemlerinin ve memurlarının vazifeleri ve alacakları aylık ücretler başkan tarafından gösterilecek luzuma binaen idare heyeti kararile kesinleşir. Memur ve müstahdemler doğrudan doğruya sendika başkanına karşı mesuldürler. Me

(Arkası 4 üncüde)

İŞYERLERİNDEN RÖPORTAJLAR

MADEN - İŞ İzmit şubesi nasıl kuruldu

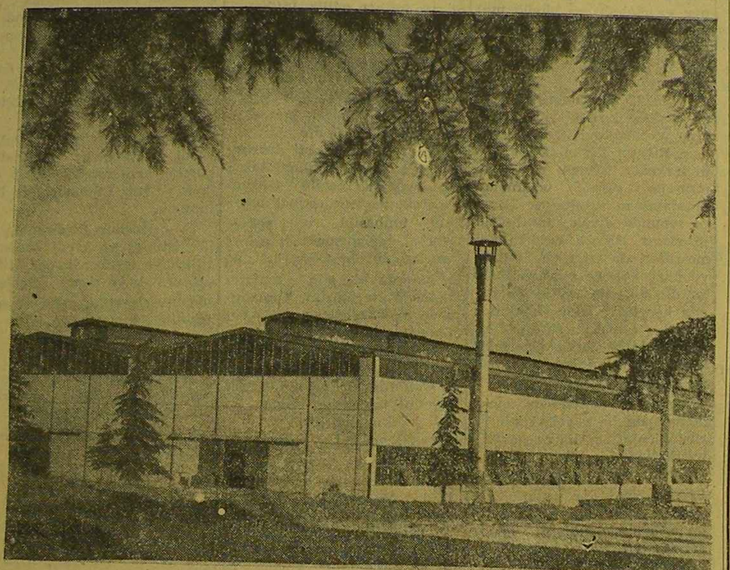
Seka sendikası Başkanı Halit Cansevere nasıl teşekkür edeceğimi bilmiyorum. Kağıt işinde yardımı dokunduğu gibi şimdide bizi Boru fabrikasına götürecek orada ki arkadaşlarımızla tanıştıracak. Gün sıcak güneş tepemizde bizi kavuruyor. Fakat içimizdeki sevinçle yola koyulduk. Ver elini boru fabrika sıgeniş bir saha üzerine kurulmuş işyeri, dış görünüşteki nizam ve intizam ile alakayı üzerine çekiyor, yan tarafta fabrikada yapılan borular kamyonlara yükleniyor, yüklenecek vaziyette yerlerine istif ediliyordu. Fabrikanın alt kapısında bant halindeki malzeme yığınları bunları seyrederek fabrikanın yakın yerine kurulmuş olan bir ahşap binaya geldik. Halit Cansever arkadaşımız içerdeki mümessilleri göreceğimizi söyledi aradan biraz geçmiştiki karşımda genç dinamik gözleri ben iş adamıyım diyesöyliyen bir arkadaş dikildi.

Halit Cansever arkadaş beni göstererek Türkiye Maden—İş Sendikası ikinc Başkanı Kazım Narmanlı, Zekası kadar pençeleride kuvvetli olan bu sanatkâr kardeşim elimi sıktı ben deniz Erol Özer. Estafurullah dedim ve bu muhabbetle uzanmış eli aynı muhabbetle sıktım, hemen birbirimize ısınmıştık. Erol Özer kardeşimiz konuşmak için salona alırken Halit Cansever kardeşimiz gönül ferahlığı için de müsade isteyerek bizleri başbaşa bıraktı.

Bundan sonra hem konuşuyor hemde fabrikayı gezmeye başlıyorduk. İçerde çalışan çok kıymetli sanatkâr işinin ehli arkadaşlarla hem tanışıyor hemde boru nasıl yapılıyor bize anlatıyorlardı. Diğer mümessillerle iş başında sendika mevzuunu konuşmak imkânı olmadı. Fakat Hüsamettin, Rıza yılmaz daha başka kardeşlerimizin iştirakı ile yaptığımız konuşmada sordukları suallere cevap verme ve onlarla kurulacak merkez şubesinin alacağı durumu geniş surette izahtan sonra kendilerini İstanbula merkeze davet ettim Hüsamettin Torunve Ve Erol Özer arkadaşlarım bu daveti kabul ettiler. Ertesi gün merkezde kendileri ile tekrar kucuklaşmak nasip olunca sevinçten içim doldu. Gerek merkezin elbirliği ile gerekse bu işde en büyük ralü olan İzmit Bölge merkez şubesi müteşebbis heyeti arkadaşların güzel İzmitte Bölge merkez şubesini teşekkül ettirip faaliyete geçmiş vaziyettedirler. Kendilerine başarılar dilerim. Bölge Merkez şubesi olduklarına göre vazifelernin ağırlığını idrak eder onlarda gerekli çalışmaya başlarlar inşallah. Müteşebbis heyet şöyle teşkil edilmiştir. Hüsamettin Torun Başkan, Erol Özer Başkan vekili Fikret Kılıcı Sekreter, Kadir, Mirza Muhasip, Halil Sezer Veznedar, azalar Sezai Gündoğdu, Nurettin Çınar, İhsan Şanlı, Rıza Yılmaz, Orhan Demirdöven İzzet Abut.

Arkadaşlarıma tekrar tekrar başarılar dilerim. Sayın okuyucularım fırsat bulursam Boru nasıl yapılıyor sizlere anlatırım.

Kazım Narmanli

Memlekete senede 12—15 milyon dolar döviz tasarrufu sağlıyacak olan İzmit boru fabrikası, Kağıt fabrikası ile yan yana deniz kenarında kurulmuştur. Yukarıda fabrikanın umumi görünüşünü görüyorsunuz.

İzmit Boru Fabrikasında işçiler Mağdur

(Baştarafı 1 incide)

mühim meseleelrden birisi İzmit Boru fabrikasında dahili talimatnameye aykırı olarak tatbik edilmekte olan çalışma saatleri meselesidir. Müessesenin dahili talimatnamesinde iki posta ile çalışıldığı zaman birinci postanın 1—11; 11.30 — 15 e kadar, ikinci postanın ise 15—19; 19,30 — 23 e kadar çalışması gerektiği kayıtlıdır. Böylece postalar 7,5 saat çalışacak, yarımşar saat yemek paydosu yapacak ve 8 er saatlik normal yevmiye alacaklardır.

Halbuki müessese, dahili talimatnamenin bu hükmüne aykırı olarak, birinci posta 6—12, 13—15, ikinci posta 15— 18, 19—24 mesai tatbik etmekte ve işçileri yarımşar saat fazla çalıştırarak birer saat fazla iş başında tutmuş olmaktadır.

Ayrıca birinci postaya, işbaşından 6 saat sonra yemek verilmektedir.

Hüsamettin Torun, sendikanın şube teşkilâtı kurulmadan önce mümessillik olarak müessese müdürlüğüne yapılan yazılı müracaata, personel şefi imzası ile müsbet cevap verilmediğini bu sefer meselenin sendika olarak ele alınacağını ve gerekirse mahkeme yolu ile hakkın tahakkukunu ve taliamtname hükümlerinin aynen tatbikinin sağlanmasına alışılacağını bildirmiştir.

Demir Çekme Fabrikalarında durum tehlikeli

Madeni Eşya işkolunda Ham Madde sıkıntısı son zamanlarda had safhaya çıkmıştır. Pik sıkıntısından sonra bu seferde demir çekme fabrikalarına hammadde tahsisi kaldırılmıştır. Bunlardan Remas, gayret Demir çekme Fabrikaları (Silâhtarağa); Rauf Alanyalı, Kemal Sünetçioğlu, Mustafa Tunadan Demir çekme Fabrikaları (Hasköy), Özcan Demir çekme fabrikası (Gazlıçeşme), tel ve çivi Sanayii (Halıcıoğlu) gibi 9 demir çekme fabrikası hammaddesiz kalmış işi tadil mecburiyetinde bulunmaktadırlar.

Durumu etraflıca tetkik eden Türkiye Maden — İş Sendikası, bu hususta Hükûmete gerekli müracaatı yapacak, ham maddesiz kalan müesseselere gerekli müzahereti gösterecektir.

Sendika harekete geçmiştir.

Süreyya paşa işçi Sanatoryumu

(Baştarafı 1 incide)

Güzel İstanbulumuzun manzara ve havası itibariyle müstesna bir mevkiinde inşa edilen 400 yataklı yeni sanatoryum binası, mimarî bakımdan mükemmel bir eser olduğu gibi, işletme icapları itibariyle de en modern tesisata maliktir.

Sanatoryumda, tüberküloz teşhis ve tedavisinde kullanılan bütün vasıtalar, en son fennî buluşların tatbikine imkân veren ameliyathane ve laboratuarlar mevcuttur. Bütün hizmetler tam veya yarım otomatik cihazlarla yapılmaktadır.

Sanatoryum, geniş çam korularını, zeytinlikleri, meyve ağaçlarını ve sebze bahçelerini ihtiva eden, denize nâzır, 1.5 milyon metre karelik büyük bir çiftlik içinde inşa edilmiştir.

Evvelce hizmete girmiş bulunan pavyonlarla birlikte yatak sayısı 550 yi geçmektedir.

Dahilî tefrişat ve teçhizatı ile birlikte takriben 9 milyon liraya mal olan sanatoryumda, hastaların istirahatleri ön plâna alınark, büyük koğuş sisteminden kaçınılmış, hasta odaları umumiyetle tek, iki dört yataklı yapılmıştır.

Şimale kapalı olan kür galerilerinde güneş durumu da nazara alınmış, hastalara dünyanın en güzel manzaralarına karşı istirahat imkânı sağlanmıştır.

Sanatoryumda geniş yemek, okuma ve istirahat salonları mevcuttur. Radyo tesisatı ile binanın ve korunun her tarafına neşriyat yapılabilmektedir.

Ileri bir tekniğe göre yapılmış santral sayesinde, hastalar, lüzumlu hallerde birbirleriyle konuşabilecekleri gibi şehirdeki aileleriyle de konuşabilirler.

Maden-iş Temsilciler Meclisi

(Baştarafı 1 incide)

kanın Türkiye dahiline yayılması) 2 — İşçi mümessilleri için kurs, 3 — Kongreye götürülecek meseleler, 4 — Yardım sandığı, 5 — Gazete hakkında dilek ve teklifler, 6 — Aidat ödemiyen üyeler, 7 — Temsilciler meclisi toplantısının iş gününde (paralı) yapılıp yapılmaması, 8 — Umumî dilekler (krev hakkı, ücretli izin, işsizlik sigortası, ve bunlara benzer mevzularda görüşme).

ANKET:

Türkiye Maden - İş Sendikası önümüzdeki günlerde bir anket tertipliyerek üyelerin dileklerini toplamaya karar vermiştir. Bütün üyelere bu hususta kâğıt dağıtılacak. Ve üyelerin istekleri toplanarak tasnif edilecek, ve mühim isteklerin derhal halli yoluna gidilecektir.

Deniz Adamları Nizamnamesi

(Baştarafı 3 üncüde)

murların işden çıkarılabilmeleri için evvela bir ihtar ile tecziye edilmeleri buna rağmen vazifeye lüzumlu ihtimam ve tekayyüdün gösterilmemiş olduğu görüldüğü takdirde mümkündür. Bu takdirde, memurun işden çıkarılacağı en geç 15 gün evvel kendisine tahriren bildirilmek lâzımdır. Aksi takdirde memur bu 15 günlük ücretini tazminat olarak isteyebilir.

MÜESSİS AZALAR:

1) — Hayri Yurdakul. — Türkiye Gemi Adamları Sendikası Eski Başkanlarından. Samatya Kocamustafa Paşa Caddesi No: 439. T.C. Tebası.

2.) — Hasan Durmuş. — Usta Gemici. Kasımpaşa Hacı Hüsrev Mahallesi Ali Kabuli sokak No: 13. T.C. Tebası.

3) — Şükrü Ada. — Gemici Ayvansaray Ayvaz Efendi sokak No: 1. T.C. Tebaası

4 — Ahmet Aksu. — Makine Zabiti. Kanlıca Yeni Mahalle No: 5 T.C. Tebaası.

5) — Enver Suyabatmaz. — Makinist. Kasımpaşa Kadı Mehmet Mahallesi Arda Caddesi No: 58 T.C. Tebaası.

6) — Davut Altın — Gemici Fener Abdi su başı mismarcı sok. No. 12 T.C. Tebaası

7 — Şaban Gür — Makine Lostromoşo Beyaz Taş ocakları Gümüş suyu Mah. No. 119 T.C. Tebası.

İLK BORU FABRİKASI

(Baştarafı 1 incide)

here Boru fabrikasının kordelası Reisicumhur tarafından, memlekete hayırlı olması temennisi ile kesilerek işletmeye açılmış ve fabrika gezilmiştir.

15 milyon Dolar Döviz tasarrufu

Öğrenildiğine göre memlekette ilk boru fabrikası olarak işletmeye açılan müesesenin 50,5 hissesi Mannesmann Alman şirketine, 49,5 hissesi ise Sümerbanka aittir. Müessese aynı sayıda Alman ve Türk idareciler tarafından idare edilmektedir.

Müessese hakkında izahat veren fabrika müdürü şunları söylemiştir:

"Fabrika senede 15 bin ton galvenizli ve siyah boru imal edecek durumdadır. Fabrikanın kapasitesini 25 ilâ 30 bin tona çıkarmak için gerekli tevsi faaliyetine geçilmiş bulunulmaktadır. Ayrıca fabrikada 4 parmak kutruna kadar boru imal etmek ve kapasiteyi 60 bin tona çıkarmak için lüzumlu tevsi plânı da hazırlanmıştır. Fabrikanın senelik istihsalinin memlekete sağlıyacağı döviz tasarrufu asgari senede 12 ilâ 15 milyon dolar olacaktır.,,

*

Merasimi müteakip saat 21,15 te fabrikada bir kokteyl parti verilmiş toplantıda davetliler, müessese müstahdemi ve işçiler hazır bulunmuştur.

Kokteyl partide müessese müdürü Artur Ölbrike, Atatürkü yadederek hürmet hislerini belirtmiş, ve Türk işçisini öven bir konuşma yapmıştır.

Müdürün konuşmasını müteakip işçiler adına Türkiye Maden - iş Sendikasının 11 numaralı İzmit Bölge Merkez Şubesi başkanı Hüsamettin Torun söz almış ve şöyle demiştir:

"Bizlere bu mutlu günü yaratan ebedi şefimiz ulu Atatürkün manevi huzurlarında hürmetle eğiliriz.

Uğurlu olsun Türk ve Alman milletine Mennesmann - Sümerbank T.A.Ş. boru endüstrisi.

Dünya durdukça bu eser çalışsın, ilerlesin, büyüsün, payıdar olsun.

Türk işçisine vermiş olduğunuz büyük kıymete Türk işçisi bütün varlığıla candan teşekkür eder siz kıymetli müdürümüzü de daima başımızda görmek isteriz.

Türk işçisinden Alman işçisine samimi candan teşekkürlerimizi sunmamıza tavassutunuzu bilhassa rica ederiz.

Muhterem büyüklerimi ve işçi arkadaşlarımı hürmetle selamlarım.,,

İşçiler ikramiye istiyor

Merasim günü işçilerle ayrı ayrı konuşan Türkiye Maden - iş Sendikası reisi Kemal Türkler ve temsil heyeti işçilerin bu mutlu günde ne hissettiklerini sormuş işçiler, çok sevinçli olduklarını, memlekette ilk boru fabrikasının faaliyetinde büyük gayret sarfetmiş ve sarfetmekte olan bu sebeple büyük emeği olan Türk işçileri olmaları bakımından, memleket hesabına adeta iftihar duyduklarını, bu sebeple açılış dolayısıyla hiç olmazsa birer aylık ikramiye istediklerini, esasen yarıdan yarım eksik hissenin Sümerbanka ait olması sebebi ile diğer iktisadi devlet teşekküllerinde çalışan işçilerin almakta oldukları ikramiyeyi hakedemediklerini halbuki müessesenin Sümerbank işyeri olduğunu, bu sebeple diğer iktisadî devlet teşekküllerinde çalıştırılan işçiler gibi ikramiye aylıklarından istfade ettirilmelerini istemişlerdir.ı,

MADEN — İŞ

Türkiye Maden, Madenî Eşya ve Makina Sanayii İşçileri Sendikası adına Sahibi ve Yazı İşleri Müdürü:

KEMAL TÜRKLER

15 günde bir Cumartesi günleri çıkar.

İçtimaî - İktisadî - Fikir - Magazin Gazetesidir.

Basıldığı yer :

VAKIT MATBAASI